

אלמנה ניזונה פרק אחד עשר כתובות צו.

עין משפט
נר מצוה

ח א מיי פ"ה מהל'
אבות ה' ח סמג
עין מה לאין פ"ה טושיע
ה"ע פ"ה מהל' ספ"ד
י ב מ"י ס"ה ז' טושיע
ספ"ד ג'
ג ד ה מ"י פ"ה מהל'
ה' ח טושיע י' ח סמג
פ"ה מהל' ח טושיע י"ד
פ"ה מהל' ח טושיע י"ז
ח י ז מ"י ס"ה טושיע ספ'
ספ"ד כ'
ט ח מ"י פ"ה מהל'
אבות ה' ח סמג
לאין פ"ה טושיע ה"ע
סמג ז' טושיע ז' וכו'
י א מ"י ס"ה טושיע י'
י"ב י ב מ"י פ"ה מהל'
טושיע ספ"ד י'
י"ב ל טושיע ספ"ד י'
י"ב ל טושיע ספ"ד י'
י"ב מ מ"י ס"ה מהל' ספ'
טושיע ספ"ד י' ספ'

תא שמע דאמר ר' יודא אמר שמואל אלמנה מציאתה לעצמה אי אמרת בשלמא הניזונה תנן שפיר. קאמר שמואל מציאתה לעצמה אפ"ה שפיר שהיא ניזונה והאילו וכן וכו' (למקד לא היה כנעל אע"ג דמעשה ידיה שלהן אלא אי אמרת ניזונה תנן וכו')

אי אמרת בשלמא הניזונה תנן. וקמס לן תנא כלאשי יהודה: **שפיר.** איכא לזוקמי להא דשמואל בשאינה ניזונה: **אלא אי אמרת ניזונה תנן.** וקמס לן כלאשי גליל וליכא אלמנה שאינה ניזונה אמאי מציאתה לעצמה: **ניזונה.** יורשים כנעלי: **סיהוי** להו איבה: **דעל** כרחה וזני אמה אכל מעשה ידיה שמקנו לבעלה חתם מונוט(ס) הוי לירשים: **כל מלאכות.** השנויות בפרק אע"פ (לעיל נ"ט): **טוחנת** ואופה כו': **חזן** **ממונים הכוס כו'.** סקן מלאכות המקרינות מינה והרגל דבר כדאמר' נמי צהא מסכתא (דף ד') שאין נדה עושה אותן לבעלה: **חזן מהפסד מנעל.** שהרואה אומר עבד כנעני הוא: **מנה ספילין ליה לן צה.** שאין דרך עבדים להניח תפילין: **למס מרעוה סוד.** הממס עלמו מרעוה ממס ממנו חסדים. ואית דמפקא לה מדכתיב לעיל מיניה ומשיה נדמה ממני וסמך ליה למס מרעוה סוד: **מה שפספה ספספה.** ולא מספקין מינה. ואע"ג דספקין הלכתא בפרק מציאת האשה (לעיל ס"ט): ממקרקעי ולא ממטלטלי הוילי ופספה ספספה: **דסקיא.** שק של עור שקורין טשינ"א: **עשירה.** היכולת נידה להממין הלך עד נמי לא תבעה לאו מחילה היא עד שלש שנים אכל ענייה מדלא תבעת ממלחן: **לנועה.** נוסה לצא לנ"ד הלך בשמי שנים לאו מחילה היא: **אלא למפרע.** אותן שמי שנים שעברו איצדה: **נתנו.** דמי מונוט לטנה הצאה: נכסי

תורה אור השלם

1. למס מרעוה חסד
2. וקראת שדי יעזוב:
איוב ד י

מוסף רש"י

מרעוה חסד. מונע חסד, ואפי' דלא כתיב מונע ממילה משמע. של מיה שאלה מ"ס משמט נטילה היא מנו ויקח מיד. אצדו גרס מאל"ה (שבט טז).

תוספות ר"ד

היתומים הלכך אותן הורשין שירשין כתובתה חייבים בקבורתה: אי"ר זירא אמר שמואל מציאת אלמנה לעצמה פ"ו אע"פ שהיתומים זנין אותה דטעמא מאי אמר רבון מציאת האשה לבעלה משום איבה פ"ו ולא משום מונוט משום שהיתומים חתם מ"י הכא תהוי לה איבה פ"ו מה חששה אלמנה דמסכת פ"ב כ"י יזנו אותה בתנאי כ"י: אריכות כל מלאכות שאעשה עושה לבעלה אלמנה עושה לירשית חזן ממונת הכוס והצעת המטה והרחצת פ"ו פ"ו שזכרים מ"ש אריכות ל"ה מלאכות לירי חביבה והרגל דבר ומאן מוכח שהאלמנה חייבת להניק את בנה כמו עושה בחיי בעלה: אריכות כל מלאכות שהעבד עושה לרבו תלמיד עושה לרבו חזן מהתרת לו מנעל והנעלה לו מנעל פ"ו שהרואה אומר עבד כנעני הוא: אי"ר ל"א אלא במקום שאין מכירין אותו אבל במקום שמכירין אותו ל"ל בה: אמר רבי חייא בר אבא אמר ר' יוחנן כל המונע תלמידו מלשמש חסד כאלו מונע ממנו חסד שנאמר למס מרעוה חסד: ארי"א אלמנה שתפסה מטלטלין למונוטיה מה שתפסה חפסה א"ר ל"א אלא למונוי אבל לכתובה פסקין מתקין לה מבר"א מ"ש לכתובה דממקרקעי ולא ממטלטלי מונוי נמי ממקרקעי ולא מטלטלי אלא מאי דתפסה חפסה א"ר ר"נ לרבינא הכי אמרי' משמי' דרבא כותך פ"ו האי תפיסה מחיים הוא דאי לאחר מיתה עסקי הכי אמר מבר"א דאפי' לכתובה מה דתפס חסד אטו ל"ל ה"ל כ"ע מחבירו ולעיל בכתובת איפליגי בהאי מילתא ר"י ור"ע בתפיסה דלא"י דל"ר"ט מהני ולר"ע לא

גליל אכל לנאשי יהודה מעשה ידיה לעצמה א"כ הא דקאמר שמואל אלמנה מציאתה לעצמה על כרחך לנאשי גליל הוא דליטריין ליה לאשמועינן לנאשי יהודה לאשמועינן מעשה ידיה לעצמה וכו' מציאתה ליה וכיון דלאנשי גליל קאמר אמאי מציאתה לעצמה והא לדידהו הוי דהא אינהו כנעלי ולא סגי דלא יהיבי לה ואומר רבינו תוס' דאלמנה דקאמר שמואל קאי אמתני' ולאו משום דבלאו הכי לא פשיט שפיר דהניזונה תנן כמו שהוכחתי דעל כרחך אליבא דנאשי יהודה קאמר שמואל ודוקא מציאתה אכל מעשה ידיה ליחומים אלא כי היכי דלא תקשי דשמואל אדשמואל ליהוי סנידה ליה כלאשי גליל לעיל (ד' נ"ז) ומה שפירש הקונטר' אי אמרת בשלמא הניזונה תנן שפיר דמוקמינן מילתא דשמואל בשאינה ניזונה קשה דאי בשאינה ניזונה פשיטא ועוד למה מעשה ידיה לעצמה וכל שכן מציאתה דהיא כהעדפה שעל ידי הדחק כדאמרין לעיל צ"ח מהל' האשה (דף סו).

אי אמרת בשלמא הניזונה תנן שפיר. קאמר שמואל מציאתה לעצמה אפ"ה שפיר שהיא ניזונה והאילו וכן וכו' (למקד לא היה כנעל אע"ג דמעשה ידיה שלהן אלא אי אמרת ניזונה תנן וכו')

תא שמע דאמר ר' יודא אמר שמואל "מציאת אלמנה לעצמה אי אמרת בשלמא הניזונה תנן שפיר אלא אי אמרת ניזונה תנן ניהוו כבעל מה בעל מציאת אשה לבעלה הכא נמי מציאת אשה לירשים לעולם אימא לך ניזונה תנן טעמא מאי אמור רבון מציאת אשה לבעלה דלא תיהוי לה איבה הני תיהוי מלאכות שהאשה עושה לבעלה אלמנה עושה לירשים חזן ממונת הכוס והצעת המטה והרחצת פניו דיו ורגליו אמר רבי יהושע בן לוי יכל מלאכות שהעבד עושה לרבו תלמיד עושה לרבו חזן מהתרת (לו) מנעל אמר רבא ילא באמון אלא במקום שאין מכירין אותו אבל במקום שמכירין אותו לית לן בה אמר רב אשי ו"במקום שאין מכירין אותו נמי לא אמרן אלא דלא מנח תפלין אבל מנח תפלין ל"ל בה אמר ר' חייא בר אבא אמר רבי יוחנן יכל המונע תלמידו מלשמשו כאילו מונע ממנו חסד שנא' ילמס מרעוה חסד ר"ב נחמן בר יצחק אומר יאף פורק ממנו יראת שמים שנאמר יוראת שדי יעזוב אמר רבי אלעזר אלמנה שתפסה מטלטלין במונוטיה מה שתפסה תפסה תניא נמי הכי אלמנה שתפסה מטלטלין במונוטיה מה שתפסה תפסה וכן כי אתא רב דימי אמר מעשה בכלתו של ר' שבתי שתפסה דסקיא מלאה מעות ולא היה כח ביד חכמים להוציא מידה אמר רבינא ולא אמרן אלא למונוי אבל לכתובה מפקין מינה מתקין לה מר בר רב אשי מ"ש לכתובה דממקרקעי ולא ממטלטלי מונוט נמי ממקרקעי ולא ממטלטלי מ"ש אלא למונוי מאי דתפסה חפסה הכי נמי לכתובה אמר ליה רב יצחק בר נפתלי לרבינא הכי אמרין משמיה דרבא כוותיקא אמר ר' יוחנן משמיה דרבי יוסי בן זימרא אלמנה ששהתה שתיים שלש מיבעיא לא קשיא כ"א בעניה כ"א בעשירה ל"א נמי כ"א בפרוצה כ"א בצנועה אמר רבא מ"ש אלא למפרע אבל להבא יש לה בעי ר' יוחנן יתומים אומרים נתנו והיא אומרת לא נטלתי על מי להביא ראיה נכסי

אי אמרת בשלמא הניזונה תנן שפיר דמוקמינן מילתא דשמואל בשאינה ניזונה קשה דאי בשאינה ניזונה פשיטא ועוד למה מעשה ידיה לעצמה וכל שכן מציאתה דהיא כהעדפה שעל ידי הדחק כדאמרין לעיל צ"ח מהל' האשה (דף סו).

של ר' שבתי שתפסה דסקיא מלאה מעות ולא היה כח ביד חכמים להוציא מידה אמר רבינא ולא אמרן אלא למונוי אבל לכתובה מפקין מינה מתקין לה מר בר רב אשי מ"ש לכתובה דממקרקעי ולא ממטלטלי מונוט נמי ממקרקעי ולא ממטלטלי מ"ש אלא למונוי מאי דתפסה חפסה הכי נמי לכתובה אמר ליה רב יצחק בר נפתלי לרבינא הכי אמרין משמיה דרבא כוותיקא אמר ר' יוחנן משמיה דרבי יוסי בן זימרא אלמנה ששהתה שתיים שלש מיבעיא לא קשיא כ"א בעניה כ"א בעשירה ל"א נמי כ"א בפרוצה כ"א בצנועה אמר רבא מ"ש אלא למפרע אבל להבא יש לה בעי ר' יוחנן יתומים אומרים נתנו והיא אומרת לא נטלתי על מי להביא ראיה נכסי

אי אמרת בשלמא הניזונה תנן שפיר דמוקמינן מילתא דשמואל בשאינה ניזונה קשה דאי בשאינה ניזונה פשיטא ועוד למה מעשה ידיה לעצמה וכל שכן מציאתה דהיא כהעדפה שעל ידי הדחק כדאמרין לעיל צ"ח מהל' האשה (דף סו).

ו"ל משום דמוני לא טרפה ממשעבדי אכל כתובה טרפה ממשעבדי וא"ת אלא מעתה תועיל תפיסת הלוקח שלא באתריות ונמלאת שדה שאינה שלו לאחר מיתת המוכר והלוקח נמי באתריות וצ"ל בעל חוב וטרפה עט השכח קשה שיעיל צו תפיסה בשלמא ממלוה ע"פ לא קשיא דאע"ג דלא טריף ממשעבדי לא מהני תפיסה משום דיכול לתבוע הלאהו מחיים אכל מלוקח קשה דלא טריף ממשעבדי גס לא היה יכול לתבוע מחיים ונראה לי דדוקא מוני דלא גביא ממשעבדי והוי נמי תנאי צ"ד אלמנה דבנן עפי להועיל צה תפיסה והודה רבי וא"ת כמאן אי כרבי צלא תפיסה נמי דהא אמר בפרק נערה (לעיל נ"ה) אחד נכסים שיש להן אחריות ואחד נכסים שאין להן אחריות מוילין למוון האשה והבנות ואי כ"ר שמעון בן אלעזר כי תפסה מאי הוי הא אמר נכסים שאין להם אחריות מוילין לנשים מן הבנות ואומר רבי דלעולם כ"ר"ש בן אלעזר ודווקא לנשים מן הבנות מוילין אכל מן האשה לא וזה דקא מותיע מר בר רב אשי מאי שגא לכתובה כו' ובעי למימר מאי דתפסה חפסה לאו משום דהכי קצירה ליה דהא ארצוי עקיבא לא פליג דלמר אין תפיסה מועלת לאחר מיתה אלא הכי קאמר מאי דתפסה חפסה כלומר קצירתה דקמי דמועיל תפיסה לעוונות לאחר מיתה ע"ל כרחך כ"ר טרפון דמאי דתפסה חפסה ואם כן לרבי טרפון בכתובה נמי מאי דתפסה חפסה ור"ח והלכות גדולות פירשו דהכא מייירי בתפיסה מחיים ודווקא למונוי מהניא אכל לכתובה לא משום דלא נתנה כתובה לגבות מחיים ופסק בהלכות גדולות כרבינא וקשה שהרי פסק בתשובת הגאונים כדולי הש"ס הלכתא כמר בר רב אשי צר ממיפך שצועה ואודיתא וגם הערוך ור"ח פסקו כמר בר רב אשי צר ממיפך שצועה וחיורי וכתב וסימנך כלו הפך לכן טעור הוא אף על פי שכתב הריצ"ן שראש בתשובת הגאונים לית הלכתא כמר בר רב אשי אלא צריפך שצועה ואודיתא דומה הוא ש"ג ע"מ תופסות ואלוהי ספקו לית הלכתא כמר בר רב אשי שצועה ואודיתא ו"ל דמר בר רב אשי דקאמר הכא אינו אלא תפקתא בעלמא ואלו דס"ל הכי ור"ח פסק כמר בר רב אשי והרבה הארמאי צו לעיל צ"ח מהל' הכותב (דף פד: פס"ו) מ"ר:

יתומים אמרו נתנו. אומר רבי דמיירי במונוט שצונו מילתא עפי משום דשתקא עד השתא דיתמי קושטא קאמרי אכל במונוט דלהבא ודאי על היתומין להביא ראיה דהא רבי יוחנן הוא דלמר שפ"ק דב"מ (דף פ"ו) וספ"ה הטוען אחר מעשה צ"ד לא אמר כלום ואפילו לתאן דלית ליה דר' יוחנן הכא מודה דלא מהימני לומר פרעתי דאי מהימני מה הועילו חכמים בתקנתם שתקנו לה מונוט כל שעה יאמרו פרעתי מידי דהוה אכתובה במקום שאין כותבין דכ"ע מודו דלא מני אמר פרעתי מהאי טעמא דפרשיטא. מ"ר: נכסי

אי אמרת בשלמא הניזונה תנן שפיר דמוקמינן מילתא דשמואל בשאינה ניזונה קשה דאי בשאינה ניזונה פשיטא ועוד למה מעשה ידיה לעצמה וכל שכן מציאתה דהיא כהעדפה שעל ידי הדחק כדאמרין לעיל צ"ח מהל' האשה (דף סו).

לעני רש"י

טשינ"א (בישנ"א).
אתקן: נרחיק מעור.

תוספות ר"ד

היתומים הלכך אותן הורשין שירשין כתובתה חייבים בקבורתה: אי"ר זירא אמר שמואל מציאת אלמנה לעצמה פ"ו אע"פ שהיתומים זנין אותה דטעמא מאי אמר רבון מציאת האשה לבעלה משום איבה פ"ו ולא משום מונוט משום שהיתומים חתם מ"י הכא תהוי לה איבה פ"ו מה חששה אלמנה דמסכת פ"ב כ"י יזנו אותה בתנאי כ"י: אריכות כל מלאכות שאעשה עושה לבעלה אלמנה עושה לירשית חזן ממונת הכוס והצעת המטה והרחצת פ"ו פ"ו שזכרים מ"ש אריכות ל"ה מלאכות לירי חביבה והרגל דבר ומאן מוכח שהאלמנה חייבת להניק את בנה כמו עושה בחיי בעלה: אריכות כל מלאכות שהעבד עושה לרבו תלמיד עושה לרבו חזן מהתרת לו מנעל והנעלה לו מנעל פ"ו שהרואה אומר עבד כנעני הוא: אי"ר ל"א אלא במקום שאין מכירין אותו אבל במקום שמכירין אותו ל"ל בה: אמר רבי חייא בר אבא אמר ר' יוחנן כל המונע תלמידו מלשמש חסד כאלו מונע ממנו חסד שנא' ילמס מרעוה חסד ר"ב נחמן בר יצחק אומר יאף פורק ממנו יראת שמים שנאמר יוראת שדי יעזוב אמר רבי אלעזר אלמנה שתפסה מטלטלין במונוטיה מה שתפסה תפסה תניא נמי הכי אלמנה שתפסה מטלטלין במונוטיה מה שתפסה תפסה וכן כי אתא רב דימי אמר מעשה בכלתו של ר' שבתי שתפסה דסקיא מלאה מעות ולא היה כח ביד חכמים להוציא מידה אמר רבינא ולא אמרן אלא למונוי אבל לכתובה מפקין מינה מתקין לה מר בר רב אשי מ"ש לכתובה דממקרקעי ולא ממטלטלי מונוט נמי ממקרקעי ולא ממטלטלי מ"ש אלא למונוי מאי דתפסה חפסה הכי נמי לכתובה אמר ליה רב יצחק בר נפתלי לרבינא הכי אמרין משמיה דרבא כוותיקא אמר ר' יוחנן משמיה דרבי יוסי בן זימרא אלמנה ששהתה שתיים שלש מיבעיא לא קשיא כ"א בעניה כ"א בעשירה ל"א נמי כ"א בפרוצה כ"א בצנועה אמר רבא מ"ש אלא למפרע אבל להבא יש לה בעי ר' יוחנן יתומים אומרים נתנו והיא אומרת לא נטלתי על מי להביא ראיה נכסי

אלמנה ניזונה פרק אחד עשר כתובות

צו.

עין משפט
גד מצוה

(א) ועיניו קב: ויטען,
(ב) לקמן ק. (ג) לעיל פה:
(ד) ויטען. (ה) ויטען. (ו) מה:
(ז) ויטען. (ח) ויטען. (ט) ויטען.
(י) ויטען. (יא) ויטען. (יב) ויטען.
(יג) ויטען. (יד) ויטען. (טו) ויטען.
(טז) ויטען. (יז) ויטען. (יח) ויטען.
(יט) ויטען. (כ) ויטען. (כא) ויטען.
(כב) ויטען. (כג) ויטען. (כד) ויטען.
(כה) ויטען. (כו) ויטען. (כז) ויטען.
(כח) ויטען. (כט) ויטען. (ל) ויטען.

מוסר רש"י

ארמלתא דבין אחרית
אימיה. אם נשאלה
השנה גולה או משועבדת
לאחר וטרפה מן הלוקח
במנו, חזר הלוקח על
הימורים, ובי דינא
דבין. שדה ימורים למון
השנה והבנה, אחריות
אימיה וקטן פ. אלמנה.
הניזונת מנכס ימורים,
מוכרת. למוות, שלא
בבית דין. ובלבד שיהא
שנים שלם ממנו מול
(ב"מ ע"ב).

תוספות ר"ד

כיצד מוכרת אמר רבי
דניאל בר בר קטנא אמר
רב הונא ל"ב הרש
ולוקח מפרנס א' לשלשים
יום פי' מוכרת מן הנכסים
כשעור ממונת מה א'
ולא יתנו לה כל המעות
כדור שמה חמות אלא
יתנו המעות להיתומים:
אמר אביהו הל' (מכרת)
לו' חמישים ולוקח פנסים
א' ל' יום א"ל ר"א
לאמר הא ר"ה מאי
א"ל לא שמעו לי כלומר
לא בעא מינה
מר"ש: מוכרת למונות
מהו שתחזור ותטרוף
לכתובתה. פי' אותן
הקרקעות עצמן שמוכרין
למונות וקבעו להו
בד"י דאר"י ארמלתא
דבין אחריות אימיה
וב"ד דבין אחריות
אימיה מאי מי אמרין
כיון דאחריות אימיה
טרפא א"ד מצי א"ל
נהי דאחריותא דעלמא
לא קבלת עלך שתגבה
דנפק קביל קבילת
א"ל ר"ש תניתנה מוכרת
והולכת עד כדי דמי
כתובתה וסמך לה שתגבה
כתובתה מן השאר ש"מ
שייר אין לא שייך
לא פי' מוכרת והולכת
למונות עד שלא ישאר
קרקע ליתומים אי שיעור
כתובתה שיהיה לה ספק
לגבות כתובתה משם ש"מ
מדקתני סמך לה שתגבה
מן השאר דוקא אם
נשאר נכסים ליתומים
אז לא סמך לגבות
כתובתה אבל אם לא
נשאר נכסים ליתומים
אין לה סמך לגבות מן
הקרקעות דאחריות דנפקת
קבילי עלה עיין בערך

אם נעלן כמתנה לא כך כחו יפה. שיוכל לטרוף לקוחות על החוב
ולא יוכל לטרוף על המתנה אף זו על המזונות לא תוכל לטרוף
לקוחות ועל הכתובה מטרופ אחס. ואם מפני היתומים שלא יאמרו
הכל לכתובה מוכרת ונתקבלת כמובחרת
שיראו את הנמכר למונות ואם
לכתובה לכן יבאו ויעידו ואת הנמכר
למנוחה של מוריה מפני הקלוחות:
מוכרת לשנים עשר חודש. כדי
מונות של שנה ממכור יחד: ופלוקח.
לא ימכור לה כל המעות אלא דמי
מונות מה של חדש כדמס' א"ש תינשא
יחזור מה שצדו לירשאים: מ"ס
שחזור ופטרופ. אותם הקרקעות
עלמן: **ארמלתא דבין.** שדה ימורים
למונות או לכתובה וקבלה עליה
אחריות: **אחריות אימיה.** אחריות
לקוחות חזר על היתומים שהרי
עליהן היה החוב: **טרפא.** והם יחזרו
על היתומים: **מוכרת והולכת.** למונות:
עד. שלא יותר קרקע לירשאים אלא
שיעור כתובתה: **וסמך לה.** ואותו
השאר יהא סמך לה לגבות משם
כמתנה: **זבין ולא אינטריכו ליה**
זווי. מכל שדה ולו ידעו שיהיה
ספק לקנות שדה פלוני או פרגמטיא
פלוגית בלוקח מעות: **ולא אינטריכו**
ליה זווי. שחזרו בהן המוכרים:
בלורסא. יוקר הנא בשערים פתאום:
וזניכו לאפדנייהו. לקנות חטין:
דארבי בעקולי הוו קיימי. שעל ידי
שגל הנזה הולכר הספינות ללכת
עקלקלות ואילו ידעו המוכרים כן לא
היו מוכרים בתיסה ומשעמ מכירה
היה ליה טעות אבל היכא דמכירה
לאו בטעות הואי כגון חזרו בהן
מוכרי החטין לאחר שמכרו אלו
בתיסה או שצאו חטין ממקום אחר
שעדיין לא נעקרו ממקומם לא הדרי:
אי הכי היינו ודאי דלמך ליה כו'
נמלאת מכשילן. דאי בעי לזבני קרקע
לא ימלאו קונים: ואמר לי' אין בלורסא
בנהרדעא משכח שכיח. וחיישינן
לדלמא אמו ארבי דקיימי בעקולי
הדרי וזנייהו. שמע מינה טעמא
משום מקח טעות הוא דאי בלורסא
לגדס דטעמא משום און ולא
אינטריכו ליה זווי הוה מידי דלא
שכיח הוה וליכא ממשול: **מתני'**
בין מן הארוסין. שאין לה מונות
ומוכרת לכתובה: **בין מן הנשואין.**
שהיא מוכרת למונות מוכרת שלא
בבית דין: **רבי שמעון אומר מן**
הנשואין. שהיא מוכרת למונות:
מוכרת שלא בבית דין. שאי אפשר
לה להיות יושבת ומתענה עד
שידקקו לה בית דין אבל מן
האירוסין שאין מכירתה אלא לכתובה
לא תמכור אלא בבית דין: **גמ'**

אם במתנה נוטלין לא כך יפה כחו כיצד
מוכרת אמר רבי דניאל בר רב קטינא אמר
רב הונא מוכרת אחת לשנים עשר חודש
ולוקח מפרנס אחת לשלשים יום ורב יהודה
אמר מוכרת לשהה חדשים ולוקח מפרנס
אחת לשלשים יום תניא כוותיה דרב הונא
מוכרת לשנים עשר חודש ולוקח מפרנס אחת
לשלשים יום תניא כוותיה דרב יהודה מוכרת
לשהה חדשים ולוקח מפרנס אחת לשלשים
יום אמר אמימר "הלכתא מוכרת לשהה
חדשים ולוקח מפרנס אחת לשלשים יום
אמר ליה רב אשי לאמימר דרב הונא מאי
אמר ליה ר' אשי שמיע לי כלומר לא סבירא
לי בעו מיניה מרב ששת מוכרת למונות
מהו שתחזור ותטרופ לכתובה קמבעיא
להו ברב יוסף דאמר רב יוסף דארמלתא
דבין אחריות אימיה ובי דינא דבין אחריות
אימיה מאי כיון דאחריות אימיה טרפא או
דלמא מצי אמרי לה נהי דאחריות דעלמא
לא קבילת עלוך אחריות דנפקש מי לא
קבולי קבילת אמר ליה תניתנה מוכרת
והולכת עד כדי כתובתה וסמך לה שתגבה
כתובתה מן השאר שמע מינה שיירא אין
לא שיירא לא ודלמא עצה טובה קא משמע
לן דלא ליקרו לה הדרינתא א"כ ליתני גובה
כתובתה מן השאר מאי סמך לה שמע מינה
שיירא אין לא שיירא לא איבעיא להו זבין
ולא איצטריכו ליה זווי הדרי זבני או לא
הדרי זבני תא שמע דההוא גברא דבין
ארעא לרב פפא דאיצטריכו ליה זווי למויבן
תורי לסוף לא איצטריכו ליה ואהרריה ניהליה
רב פפא לארעיה רב פפא ל' לפנים משורת
הדין הוא דעבר ת"ש דההוא בצורתא דהוה
בנהרדעא זבנינהו כולי עלמא לאפדנייהו
לדורי אתו חייט' אמר להו רב נחמן דינא הוא
דהדרי אפדני למרייהו התם נמי זבני טעמות
הוה דאיגלאי מילתא דארבא בעקולי הוה קיימא
אי הכי היינו דאמר ליה רבי שמואל לרב
נחמן אם כן נמצאת מכשילן לעתיד לבא
אמר ליה אמו כל יומא בצורתא שכיחא אמר
ליה אין בצורתא בנהרדעא משכח
שכיחא והלכתא זבין ולא איצטריכו
ליה זווי הדרי זבני: **מתני'** אלמנה בין
מן האירוסין בין מן הנשואין מוכרת שלא
בבית דין ר' שמעון אומר מן הנשואין
לא תמכור שלא בבית דין מפני שאין
לה מונות וכל שאין לה מונות
אלא **גמ'** בשלמא מן הנשואין משום מזוני
אלא

או דמא נהי דאחריות דעלמא בו. ולא דמי להאיא דלעיל (דף
35). ראובן שמכר שדה לשמעון שלא באחריות וחזר לראובן
ולקחה משמעון באחריות דנמסקנה אמר רבא נהי דאחריות דעלמא
לא קביל עליה אחריות דנפשיה מי לא קביל עליה לא דמי דהתם
ודאי כיון שראובן ליה דין הוא
שטרפו ממנו הקרקע ואין על שמעון
לפדוע כיון דבכח לדי ראובן הגאה
שקבל המעות אבל הכא שחזרשין
חייצין לה מונות יכולה למכור ולחזור
ולטרופ שהרי כשחזרת וטרופת חזר
שלה היא נדפעת ואין כאן עיוות
הדין כלל:
וסמך לה שתגבה כתובתה מן
השאר. וא"ת מאי נפקא
לה מינה זין מה שהיתה מוכרת
למונות זבין מה שמתמכר לכתובה
נפקא מינה שחולל למכור צידד כדי
כמתנה אבל למונות אינה מוכרת
אלא לשעה חדשי' ולוקח מפרנס אחת
לשלשים יום ועוד אם נשאת אחר
שמכרה הלוקח לא ימך כי אם אחת
ל' יום ולא תוכל לגבות מהן לכתובה
דחא מטלטלין נינהו ומונות אצד: **במא**
סמך לה ש"מ שיירא אין א"כ
שיירא א"כ. וא"ת תקשי מהכא
לרמי בר חמא דהוה בעי למימר
לעיל גבי ראובן שמכר שדה לשמעון
דאפילו אחריות דנפשיה לא קביל
עליה והא זבן צריחא אמר' גבי
אשה אחריות דנפשיה מיהא קיבלה
עלה וכ"ש התם לפי מה שפירשנו
לעיל וי"ל דמני למימר רמי בר חמא
דחא ודאי אחריות דנפשיה מקבלת
ולא אחריות אימיה היינו מעלמא
אלא אנפשיה מיהו קיבלה דחא אינה
מוכרת נדפא שלא באחריות אבל
התם שמכר לו נהדיא שלא באחריות
אפילו אחריות דנפשיה לא קביל
עליה. מ"ר:
זבין ואי איצטריכו ליה זווי הדרי
זבני בו. ונזון שגילה דעתו
בשעת המכר דלמך לזבין מורי קא
זבין להו דאי שמת הוה להו דברים
שצנזו וכן נפק' צ' דקדושין (דף
מט:). גבי ההוא גברא דזבין נכסיה
אדעתא למיסק לארעא דישראל התם
נמי דגלי דעתיה וש דברים שאינו
מועיל בהם גילוי דעת עד שיתנה
כגון אם היה מוכר מלבושי אדעתא
למיסק לארץ ישראל דוהו דבר שאין
רגילין למכור אדעתא דהכי התם
ודאי אין מועיל גילוי דעת שאל לא
תאמר כן מעכשיו אין לר' ל' לשום
תנאי אלא גילוי דעת דעלמא וכל
מקום ענינן דומיא דתנאי בני גד
ובני ראובן תנאי כפול אלא ודאי
גילוי דעת צמילתא שאין רגילות
לעשות כן לא מהני עד שיתנה וש
דברים דאפילו גילוי דעת אין לר' כן
כגון שטר מברחת דלעיל פרק האשה
שנפלו (דף ע"ג. וס' ו) וכן ההיא דנפקת
מי שמת (ב"ב קנ"ג. וקמ"ו): דלמיה הרי

ז' א מ"י פ"ח מהלכות
אישות הל' כל סמך
עשין ממ' טושי' אה"ע ס'
ג' טעף ל':
י' ב מ"י פ"ח ס' ה' יג
ו' פ"ח מהל' ומהל' ומהל'
ה' ג סמך טושי' ס'
ט טעף כו וסמך ק טעף
ז טושי' ח"מ ס' קט
טעף ד':
י' ג טושי' אה"ע ס' ג
טעף כו (ז):
ב ד מ"י פ"ח מהל'
ו' מ"י פ"ח ס' סמך
עשין כפ טושי' ח"מ ס'
ח טעף ג':
כא ה מ"י פ"ח מהל'
אישות הל' יג סמך
עשין ממ' טושי' אה"ע ס'
ק טעף א':

תוספות ר"ד (המשך)
ג"א ס"ה: איבעי להו
זבין ולא איצטריכו ליה
זווי הדרי זבני או לא
ת"ש דההוא בצורתא דהוה
בנהרדעא זבנינהו כ"ע
לאפדנייהו למיבן חייט'
לסוף אתי חייט' ואר"י
דינא הוה דהדרי אפדני
למרייהו תלמודא
הל' זבין ולא איצטריכו
לי זווי הדרי זבני פי'
דוקא כגון שפירש כפי'
דאדעת דהכי קמבעיא
דאי לא פירש דברים
שבלב אין דברים אע"ג
דידעי ביה שכינס ומכחא
מילתא דהכי אמרי' ב'
האיש מקדש ההוא גברא
דזבנייהו לנכס' אדעת'
למיסק לאר' אדעתא
דזבין לא אמר בעיני א"ר
הוי דברים שבלב דברים
שבלב אין דברים עיין
מ"ש שם דאע"ג דמוכח
מילתא לעלמא דאדעתא
למיסק זבין כגון שידעו
בו שכינס שהי' ברעמו
לעלות אפ"ה כיון שלא
פי' כפי' בעת הדפירה
כי הוא רוצה לעלות
אמרי' דברים שבלב אין
דברים: **מתני'** אלמנה
בין מן האירוסין בין
מן הנשואין מוכרת שלא
בבית דין ר' שמעון אומר
מוכרת שלא בבית דין
האירוסין לא תמכור אלא
בבית דין מפני שאין לה
מונות וכל שאין לה
מונות ל"ת אלא בבית דין
למונותי' שאי' להמתין
עד שיוקח לה ב"ד אבל
מן האירוסין שאין לה
מונות ל"ת אלא בבית דין
האירוסין לא תמכור אלא
בבית דין מפני שאין לה
מונות וכל שאין לה
מונות ל"ת אלא בבית
דין ואין הל' כ"ש דקיי"ל
יחיד ודברים הלכה כרביס'
ואמרין עלה פ"ק אלו
מציות אמר ר' יוסף
אמר ר' נחמן אינה צריכה
ב"ד במתחין אבל צריכה
ב"ד הדידות: בשלמא מן
הנשואין משום מזוני וא"י

אלמנה